

Scenariusz lekcji języka polskiego w klasie VI

Temat: Uwaga na frazeologizmy – utrwalenie wiadomości o frazeologii.

Cele

Uczeń:

- objaśnia znaczenia związków frazeologicznych,
- wyszukuje hasła w Słowniku frazeologicznym,
- wskazuje błędy frazeologiczne,
- poprawnie używa frazeologizmów,
- wykazuje wrażliwość na poprawne używanie związków frazeologicznych.

Metody pracy:

- analityczna,
- pedagogika zabawy.

Formy pracy:

- grupowa,
- zbiorowa,
- indywidualna.

Pomoce dydaktyczne:

- Słownik frazeologiczny,
- szary papier,
- mazaki.

Przebieg lekcji:

1. *Uczniowie analizują podane związki frazeologiczne.*

A: Określ znaczenie każdego związku frazeologicznego wg wzoru:

Odprawić z kwitkiem – *odmówić czegoś komuś*

Odchodzić od zmysłów – .....

Zadzierać nosa – .....

Najeść się strachu – .....

Kamienna twarz – .....

Z rąk do rąk – .....

Podnieść na duchu – .....

B: Zbadaj, czy znaczenie każdego z powyższych wyrażen i zwrotów (*nauczyciel wskazuje różnicę między tymi określeniami*) jest sumą znaczeń składników związków, czy też tworzy nowe znaczenie.

Uczniowie powinni z łatwością stwierdzić, że większość powyższych związków nabyła nowego przenośnego znaczenia. Są to związki stałe, więc żaden ze składników nie może być wymieniony.

2. Uczniowie pracują w grupach.

Każda z grup wypisuje ze słowników frazeologicznych po trzy przykłady użyć wskazanych wyrazów, np. „głowa”, „oko”, „dom”, „życie”:

- a) frazę – związek podmiotu z orzecznikiem,
- b) wyrażenie – związek rzeczownika z określeniem,
- c) zwrot - związek czasownika z określeniem.

Wybrany związek frazeologiczny grupy opracowują w formie graficznej. Uczniowie prezentują swoje prace na forum klasy (*nauczyciel ocenia prace uczniów w poszczególnych grupach*).

3. Uczniowie pracują indywidualnie.

Napisz opowiadanie na dowolny temat, używając 10 z podanych frazeologizmów (lub innych):

tracić głowę, bić się z myślami, dać drapaką, wziąć nogi za pas, przygoda mroząca krew w żyłach, barania głowa, kapuściana głowa, strzelić do łba, biały kruk, czytać między wierszami, czarny charakter, robić z igły widły, puścić z torbami, stanąć na głowie, stuknąć się w głowę, puścić oko, złota rączka, rąbnąć zegarek, mówić za oczami, nie zasypiać gruszek w popiele

Wybrani uczniowie czytają opowiadania, a pozostała część klasy ocenia poprawność użycia związków frazeologicznych.

Praca domowa

W ciągu weekendu przeprowadź obserwację/badanie, jakie frazeologizmy były stosowane podczas rozmów w Twoim otoczeniu, np. w czasie rodzinnych spotkań. Zapisz je w zeszycie w formie notatki.